

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ННІ «Академія мистецтв імені С. С. Прокоф'єва»
Кафедра музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

в. о. директор академії

_____ Микола АНТОНЕНКО

11 лютого 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ГАРМОНІЯ»

освітній рівень Бакалавр

галузь знань 02 Культура і мистецтво

спеціальність 025 Музичне мистецтво
(спеціалізація)

освітня програма 025 «Музичне мистецтво. Вокал»
«Музичне мистецтво.
Інструментальне виконавство»

тип дисципліни Обов'язкова

Київ - 2022 рік

Розробник: Марченко Валерій Віталійович - заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, в.о. завідувача кафедри

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри музичного мистецтва

Протокол № 18 від 11.02.2022 року

В.о. завідувач кафедри музичного мистецтва

Валерій Марченко

Погоджено:

Гаранти освітніх програм

_____ Микола АНТОНЕНКО

_____ Євген САФРОНЧИК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Розподіл годин за навчальним планом		
Кількість кредитів:	6	Вид занять	Форма навчання	
Загальна кількість годин:	180		Денна	Заочна
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	1	Лекції:	40	
Семестр:	1,2	Практичні заняття:	20	-
Тижневе навантаження (год.):		Лабораторні заняття:	-	-
аудиторне:	2	Семінарські заняття:	-	-
самостійна робота:	4	Самостійна робота:	120	-
Форма підсумкового контролю:	Залік/екзамен	Консультації:	-	
Мова навчання:	українська	Індивідуальні заняття:	-	-

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у ННІ «Академія мистецтв імені С. С. Прокоф'єва» кафедри музичного мистецтва, які безпосередньо проводять заняття, або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою dec_art@tnu.edu.ua.

2. Програма навчальної дисципліни

Дана програма є мистецьким курсом, в опануванні якого студент повинен: розвинути творчий потенціал можливостей свого світосприйняття та визначити/збагатити власну індивідуальну манеру виконавства; сформувані креативне мислення, естетичний смак, фахове усвідомлення; удосконалювати перспективу професійного зростання.

Дисципліна впроваджується відповідно до вимог сучасності та змін, що відбулися у світовому виконавстві за останні роки у вищих навчальних закладах за специфікою професійної підготовки студентів даного художнього напрямку.

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за Освітньою програмою):

ПРН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту;

ПРН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію;

ПРН 9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору);

ПРН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурноісторичні знання з музичного мистецтва.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни

Результати навчання

Шифр та назва компетентності	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 4	ПРН 4	ПРН 9	ПРН 6
ЗК 6. Здатність до	ПРН 9	ПРН 4	ПРН 9	ПРН 6

міжособистісної взаємодії.				
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)				
ФК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	ПРН 4	ПРН 4	ПРН 6	ПРН 15
ФК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	ПРН 9	ПРН 9	ПРН 9	ПРН 15
ФК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.	ПРН 9	ПРН 4	ПРН 9	ПРН 15

3. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Гармонія» складається з двох змістових модулів: модуль 1: Гармонія як тип музичного мислення. Процес збагачення тональності. Дисонуючі акорди в умовах діатоніки і хроматики та модуль 2: Системи міжтональних співвідносин. Неакордові звуки. Шляхи еволюції звуковисотних систем.

Через вивчення змістового модуля 1. **Гармонія як тип музичного мислення. Процес збагачення тональності. Дисонуючі акорди в умовах діатоніки і хроматики** забезпечуються удосконаленням таких загальних і фахових компетентностей як - знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

Через вивчення змістового модуля 2. : **Системи міжтональних відносин. Неакордові звуки. Шляхи еволюції звуковисотних систем** забезпечуються удосконаленням

загальних і фахових компетентностей - здатність працювати автономно, здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва, здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва, здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

Формування зазначених компетентностей дозволяє удосконалити універсальні навички здобувачів освіти шляхом розширення та поглиблення знань в сфері фахової майстерності у оволодінні теоретичними знаннями щодо формотворчого значення гармонії, набуття розуміння функціональної тонально-гармонічної логіки в музичній будові, опанування техніки голосоведення та набуття навичок гармонічного аналізу музичних творів.

4. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
		лек.	прак.	сем.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Розділ I. Гармонія як тип музичного мислення. Процес збагачення тональності. Дисонуючі акорди в умовах діатоніки і хроматики					
Тема 1. Гармонія та звуковисотність.		4	2		12
Тема 2. Акорди та їх класифікація. Тризвуки з оберненнями.		4	2		12
Тема 3. Септакорди та нонакорди.		4	2		12
Тема 4. Альтеровані акорди субдомінантової та доміантової груп.		4	2		12
Розділ II Системи міжтональних відносин. Неакордові звуки. Шляхи еволюції звуковисотних					
Тема 1. Відхилення та модуляції у тональності I ступеню спорідненості.		2	1		6
Тема 2. Поступова модуляція у віддалені		4	2		12
Тема 3. Енгармонічна модуляція.		4	2		12
Тема 4. Неакордові звуки.		4	2		12
Тема 5. Органний пункт (педаль		2	1		6
Тема 6. Мажоро-мінор і міноро-мажор. Розвиток теорії спорідненості тональностей		4	2		12
Тема 7. Еліпсис. Еволюція тональної		4	2		12
Усього годин		180	40	20	120

5. Організація самостійної роботи студентів

Тематика для практичних завдань та самостійної роботи

Тема 1. Гармонія та звуковисотність. Мелодична фігурація в гармонії

Тема 2. Акорди та їх класифікація. Тризвуки з оберненнями

Тема 3. Септакорди та нонакорди

Тема 4. Альтеровані акорди субдомінантової та доміантової груп.

Тема 5. Відхилення та модуляції у тональності I ступеню спорідненості.

Тема 6. Поступова модуляція у віддалені тональності

Тема 7. Енгармонічна модуляція.

Тема 8. Неакордові звуки

Тема 9. Органний пункт

Тема 10. Мажороміно́р, міно́ро-мажор. Розвиток теорії спорідненості тональностей

Тема 11. Еліпсис. Еволюція тональної системи

6. Критерії та система оцінювання результатів навчання

	Види робіт здобувача	Оцінка
1.	Контроль на лекційних заняттях: заповнення конспекту з теми у відповідності до презентації, участь в обговоренні теоретичних питань лекції (1 бал за тему, 11 тем).	0-12
2.	Усна доповідь: публічний виступ на практичних заняттях. Участь в експрес-опитуванні: коротка відповідь під час обговорення теми на практичному занятті (ПЗ: 0-2балів за тему, 11 тем).	0-24
3.	Самостійне виконання завдань на сайті дистанційної освіти: <ul style="list-style-type: none">- індивідуальне завдання № 1 (0-3 бали);- індивідуальне завдання № 2 (0-3 бали);- індивідуальне завдання № 3 (0-3бали);- індивідуальне завдання № 4 (0-3 бали);- індивідуальне завдання № 5 (0-3бали);- індивідуальне завдання № 6 (0-3 бали);- індивідуальне завдання № 7 (0-3 бали);- індивідуальне завдання № 8 (0-3 бали);	0-37
5.	Виконання завдань.	0-27

Всього	0-100
---------------	--------------

Загальна система оцінювання: оцінюється за 100-бальною шкалою. Робота здобувача впродовж семестру/екзамен - 73/27

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

Умови допуску до підсумкового контролю з «Гармонії»:

1. Участь в обговоренні теоретичних питань або їх відпрацювання;
2. Самостійне виконання практичних завдань через систему дистанційного навчання;
3. Публічний виступ на практичних заняттях або їх відпрацювання;
4. Роботу здобувача освіти впродовж семестру оцінено не менше, ніж на 37 балів.

Критерії оцінювання кожного (деяких найбільш важливих) з видів робіт (бажано, та не обов'язково) в довільній зрозумілій формі

Вид завдання	Критерії оцінювання
Контроль на лекційних заняттях: заповнення робочого зошиту з теми лекції, участь в обговоренні теоретичних питань лекції.	1 бал - активність здобувача освіти на лекції, заповнення робочого зошиту з теми лекції, участь в обговоренні питань теоретичних питань лекції, вірні відповіді на запитання викладача.
Публічний виступ на практичних заняттях.	1-2 бали - здобувач освіти отримує за активну роботу на практичному занятті: <ul style="list-style-type: none"> - підготовленість домашніх завдань до початку ПЗ; - обов'язковий виступ, публічний захист завдань; - активність в ході виконання завдань;
	<ul style="list-style-type: none"> - участь в обговоренні питань ПЗ; - рецензування відповідей інших студентів.
Самостійне виконання завдань на сайті дистанційного навчання.	3-4 балів - всі завдання виконані вчасно, обґрунтовані, повні, вірні, з використанням основної та додаткової літератури, носять творчий характер; перевірені викладачем в дистанційному режимі.

7. Рекомендовані джерела інформації

1. Асеев І. Збірник задач з гармонії. Київ, Музична Україна, 1983.
2. Вознюк. П. Т., Поляковська С. П. Гармонія : Навчально-методичний посібник. К.: Музична Україна, 2018. – 144 с.
3. Завісько Н. З., Лемішко М. М. Гармонія. Ч. 2. Хроматика. Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2016. – 216 с.
4. Калашник П., Безмаков Л. Мелодії для гармонізації. Київ, Музична Україна, 1982.
5. Лемішко Л. Гармонія. Ч. 1. Діатоніка.: Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2010. – 224 с.
6. Сисак Л. М. Практичні поради з вивчення гармонії.: Методичні рекомендації. Вінниця: Нова книга, 2012. – 88 с.
7. Скорик М. Структура і виражальна природа акордики в музиці ХХ ст. / М. Скорик. К.: Музична Україна, 1983. – 160 с.
8. Alex Ulanowsky. Harmony 4. Berklee college of music, 1988.
9. Barrie Nettles., Harmony 1, 2, 3. Berklee college of music, 1987.

8. Політика курсу

Відвідування є важливим компонентом вашого курсу з огляду на складність дисципліни. Запізнення на фахові заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.

Переоцінка завдань можлива упродовж тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри упродовж тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання роботи студентів можлива упродовж тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.

Мобільні пристрої на заняття використовуються лише з дозволу викладача.

Поведінка в аудиторії. Під час аудиторних занять студентам дозволяється за потреби виходити з аудиторії, брати з собою та використовувати безалкогольні напої.

Форма контролю: залік, екзамен.

